

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

zo 17. decembra 2015*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Elektronické komunikačné siete a služby — Smernica 97/13/ES — Články 4 a 11 — Smernica 2002/20/ES — Článok 6 — Podmienky, ktoré môžu byť spojené so všeobecným povolením a s právami na používanie rádiových frekvencií a čísiel, a osobitné povinnosti — Článok 13 — Poplatok za práva na inštalovanie zariadení — Pôsobnosť — Regionálna právna úprava — Poplatok z pylónov a/alebo vysieláčov a prijímačov mobilnej telefónnej siete“

Vo veci C-517/13,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal de première instance de Namur (Súd prvého stupňa Namur, Belgicko) z 11. septembra 2013 a doručený Súdnemu dvoru 27. septembra 2013, ktorý súvisí s konaním:

Proximus SA, predtým Belgacom SA, ktorá vstúpila do konania začatého na návrh Belgacom Mobile SA,

proti

Province de Namur,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda druhej komory M. Ilešič, vykonávajúci funkciu predsedu tretej komory, sudcovia C. Toader, D. Šváby, E. Jarašiūnas (spravodajca) a C. G. Fernlund,

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: V. Tourrès, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. septembra 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Proximus SA, predtým Belgacom SA, ktorá vstúpila do konania začatého na návrh Belgacom Mobile SA, v zastúpení: H. De Bauw a B. Den Tandt, advocaten,
- Province de Namur (Provincia Namur), v zastúpení: J. Bourtembourg a N. Fortemps, avocats,
- belgická vláda, v zastúpení: J. Van Holm a M. Jacobs, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci J. Bourtembourg, avocat,

* Jazyk konania: francúzština.

— Európska komisia, v zastúpení: J. Hottiaux a L. Nicolae, splnomocnené zástupkyne,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 6 a 13 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES zo 7. marca 2002 o povolení na elektronické komunikačné sieťové systémy a služby (smernica o povolení) (Ú. v. ES L 108, s. 21; Mim. vyd. 13/029, s. 337).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Proximus SA, predtým Belgacom SA, ktorá vstúpila do konania začatého na návrh spoločnosti Belgacom Mobile SA, a Provincie Namur (Provincia Namur), týkajúceho sa poplatku z pylónov a vysielačov a prijímačov mobilnej telefónnej siete inštalovaných na území uvedenej provincie.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 97/13/ES

- 3 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/13/ES z 10. apríla 1997 o spoločnom rámci pre všeobecné povolenia a individuálne licencie v oblasti telekomunikačných služieb [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 117, s. 15) bola s účinnosťou k 25. júlu 2003 zrušená článkom 26 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, s. 33; Mim. vyd. 13/029, s. 349, ďalej len „rámcová smernica“).
- 4 Smernica 97/13, ako to vyplývalo z jej odôvodnení 1, 3, 4 a 5, bola súčasťou opatrení na účely úplnej liberalizácie telekomunikačných služieb a infraštruktúr. Na tieto účely stanovila spoločný rámec uplatniteľný na systém povolení, ktoré majú významne zjednodušiť vstup nových prevádzkovateľov na trh. Tento rámec stanovil na jednej strane pravidlá týkajúce sa konaní o udelení povolení a ich obsahu a na druhej strane pravidlá týkajúce sa povahy, resp. rozsahu finančného bremena spojeného s týmito konaniami, ktoré môžu členské štáty uložiť podnikom v odvetví telekomunikačných služieb.
- 5 Článok 4 smernice 97/13 s názvom „Podmienky pripojené k všeobecným oprávneniam“ vo svojom odseku 1 uvádzal:

„Ak v členských štátoch poskytovanie telekomunikačných služieb podlieha všeobecným oprávneniam, podmienky, ktoré v oprávnených prípadoch môžu byť priložené k takýmto oprávneniam, sú uvedené v bodoch 2 a 3 prílohy. Takéto oprávnenia musia obsahovať čo najjednoduchší systém podľa možnosti konzistentný s vynucovaním relevantných podstatných požiadaviek a relevantných ostatných požiadaviek verejného záujmu v bodoch 2 a 3 prílohy.“ [*neoficiálny preklad*]

- 6 Článok 11 tejto smernice s názvom „Poplatky a úhrady za individuálne licencie“ znel takto:

„1. Členské štáty dbajú na to, aby sa podnikom v rámci konaní o udelení povolenia ukladali len také poplatky, ktoré pokrývajú administratívne náklady súvisiace s vydaním, so správou, s kontrolou a aplikáciou príslušných individuálnych licencií. Poplatky vzťahujúce sa na individuálnu licenciu musia byť primerané potrebnému rozsahu práce a musia sa zverejniť primeraným a dostatočne podrobným spôsobom, aby bola zabezpečená ľahká dostupnosť informácií.

2. Bez ohľadu na odsek 1 v prípade obmedzených zdrojov môžu členské štáty povoliť svojim národným regulačným orgánom, aby stanovili poplatky, ktoré odzrkadľujú potrebu zaručiť optimálne využívanie týchto zdrojov. Tieto poplatky musia byť nediskriminačné a musia zohľadňovať najmä potrebu podpory rozvoja inováčných služieb a hospodárskej súťaže.“ [*neoficiálny preklad*]

Smernica „o povolení“

- 7 Článok 1 smernice o povolení, nazvaný „Účel a pôsobnosť“, vo svojom odseku 2 stanovuje:

„Táto smernica sa vzťahuje na povolenia na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb.“

- 8 Článok 2 tejto smernice, nazvaný „Definície“, vo svojom odseku 2 písm. a) uvádza, že pojem „všeobecné povolenie“ označuje „právny rámec ustanovený členským štátom, zaručujúci práva na poskytovanie elektronických komunikačných sietí alebo služieb a ukladajúci osobitné odvetvové povinnosti, ktoré sa môžu vzťahovať na všetky alebo na osobitné druhy elektronických komunikačných sietí a služieb, v súlade s touto smernicou“.

- 9 Článok 6 smernice o povolení sa týka podmienok, ktoré možno pripojiť k všeobecným povoleniam a právam na používanie rádiových frekvencií a čísiel, ako aj osobitných povinností. Jeho odsek 1 stanovuje:

„Všeobecné povolenie pre poskytnutie elektronických komunikačných sieťových systémov alebo služieb a práva na používanie rádiových frekvencií a práva na používanie čísiel môžu podliehať len podmienkam uvedeným jednotlivo v častiach A, B a C prílohy. Takéto podmienky sú objektívne opodstatnené vo vzťahu k spomenutému sieťovému systému alebo službe, nediskriminačné, primerané a jasné.“

- 10 Článok 13 smernice o povolení s názvom „Poplatky za práva na používanie a práva na inštalovanie zariadení“ stanovuje:

„Členské štáty môžu povoliť príslušnému orgánu, aby uložil poplatky za práva na používanie rádiových frekvencií alebo čísiel alebo práva na inštalovanie zariadení nachádzajúcich sa na, cez alebo pod verejným alebo súkromným majetkom, ktoré odrážajú potrebu zaručiť optimálne použitie týchto zdrojov. Členské štáty zabezpečia, aby takéto poplatky boli objektívne odôvodnené, transparentné, nediskriminačné a primerané vo vzťahu k ich zamýšľanému účelu a berúce do úvahy ciele uvedené v článku 8 [rámcovej smernice].“

Belgické právo

- 11 Dňa 17. októbra 1997 Conseil provincial de Namur (Rada provincie Namur) prijala daňové nariadenie, ktorým sa zavádza ročný poplatok z pylónov a vysieláčov a prijímačov mobilnej telefónnej siete na daňové obdobie roku 1998 (règlement-taxe instaurant une taxe annuelle sur les pylônes et les unités d'émission et de réception du réseau de téléphonie mobile pour l'exercice d'imposition 1998, ďalej len „daňové nariadenie“).

- 12 Daňové nariadenie vo svojom článku 1 spresňuje, že tento poplatok sa uplatňuje na „pylóny a vysielacie a prijímače [mobilnej telefónnej] siete, nainštalované na území provincie Namur“.
- 13 Podľa článku 2 tohto daňového nariadenia uvedený poplatok „platí fyzická alebo právnická osoba, ktorá prevádzkuje pylón a/alebo vysieláč a prijímač [mobilnej telefónnej] siete“.
- 14 Článok 3 daňového nariadenia uvádza, že výška predmetného poplatku je 100 000 belgických frankov (BEF) (približne 2 478 eur) za pylón a 50 000 BEF (približne 1 239 eur) za každý vysieláč a prijímač mobilnej telefónnej siete.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 15 Zo spisu predloženého Súdneho dvoru vyplýva, že Belgacom Mobile SA, do ktorej práv vstúpila Belgacom SA, ktorá sa následne premenila na Proximus SA, je operátorkou verejnej elektronickej komunikačnej siete a z tohto dôvodu je majiteľkou a prevádzkovateľkou pylónov a vysieláčov a prijímačov mobilnej telefónnej siete nainštalovaných na území provincie Namur.
- 16 Orgány provincie Namur v priebehu roku 1999 vystavili na základe daňového nariadenia upovedomenie – výpis týkajúci sa daňovej povinnosti spoločnosti Belgacom Mobile SA na poplatku, ktorého sa týka konanie vo veci samej za daňové obdobie roku 1998 na sumu 328 458,92 eura. Toto upovedomenie – výpis bol predmetom sťažnosti podanej guvernérovi provincie. Keďže sťažnosť bola zamietnutá, Belgacom Mobile SA podala 14. júna 2000 žalobu na Tribunal de première instance de Namur (Súd prvého stupňa Namur).
- 17 Na podporu svojej žaloby pred vnútroštátnym súdom Belgacom Mobile SA uvádzala, že daňové nariadenie nie je zlučiteľné so smernicou o povolení, keďže zavádza poplatok, ktorý patrí do pôsobnosti tejto smernice a nespĺňa podmienky stanovené v jej článku 13.
- 18 Provincia Namur uvádzala, že smernicu o povolení nemožno v prejednávacom prípade uplatňovať, keďže poplatok, ktorého sa týka konanie vo veci samej, nie je poplatkom spojeným so všeobecným povolením na prevádzkovanie elektronickej komunikačnej siete, ani poplatkom spojeným s inštalovaním zariadení na alebo pod verejným alebo súkromným majetkom.
- 19 Vzhľadom na tieto pripomienky má vnútroštátny súd pochybnosti týkajúce sa zlučiteľnosti poplatku, ktorého sa týka konanie vo veci samej, so smernicou o povolení.
- 20 Za týchto okolností Tribunal de première instance de Namur (Súd prvého stupňa Namur) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdneho dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
  - „1. Má sa článok 13 smernice [o povolení] vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby štátny orgán alebo miestny správny orgán z rozpočtových dôvodov, ktoré nesúvisia s cieľmi tohto povolenia, zaviedol poplatok za infraštruktúru mobilných komunikácií používaných pri výkone činností, ktoré spadajú pod všeobecné povolenie udelené na základe uvedenej smernice (prípadne s rozlíšením situácie, keď je infraštruktúra umiestnená na súkromnom majetku, a situácie, keď je umiestnená na verejnom majetku)?
  2. Má sa článok 6 [ods.] 1 smernice [o povolení] vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby právny predpis štátneho orgánu alebo miestneho správneho orgánu z rozpočtových dôvodov, ktoré nesúvisia s cieľmi tohto povolenia, zaviedol poplatok za infraštruktúru mobilných komunikácií, ktorý nie je uvedený medzi podmienkami vymenovanými v časti A prílohy k predmetnej smernici najmä preto, že nepredstavuje správny poplatok v zmysle článku 12 [predmetnej smernice]?“

O prejudiciálnych otázkach

- 21 Na úvod treba poznamenať, že návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka smernice o povolení. Súdny dvor teda poskytne výklad tejto smernice, ktorý požaduje vnútroštátny súd. Táto smernica však podľa jej článku 19 nadobudla účinnosť dňom jej uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskych spoločností*, teda 24. apríla 2002 a podľa jej článku 18 je uplatniteľná až od 25. júla 2003. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že žaloba v konaní vo veci samej, ktorú podala Belgacom Mobile SA 14. júla 2000, smeruje k zrušeniu upovedomenia – výpisu vydaného v roku 1999, keď ešte platila smernica 97/13.
- 22 Napriek tomu v prípade, že vnútroštátny súd dôjde k záveru, že tento spor vo veci samej patrí do pôsobnosti smernice 97/13, treba uviesť, že odpovede na položené otázky poskytnuté v tomto rozsudku možno uplatniť aj na skorší právny predpis.
- 23 Treba totiž poznamenať, že jednak článok 6 ods. 1 smernice o povolení v podstate zodpovedá článku 4 ods. 1 smernice 97/13, keďže tieto ustanovenia majú za cieľ upraviť podmienky, ktoré môžu členské štáty pripojiť k všeobecnému povoleniu. Na druhej strane článok 13 smernice o povolení zodpovedá článku 11 ods. 2 smernice 97/13, keďže tieto ustanovenia majú za cieľ upraviť možnosť členských štátov zaviesť za určitých podmienok poplatky zohľadňujúce potrebu zabezpečiť optimálne využívanie obmedzených zdrojov, ako aj podporovať hospodársku súťaž, rozvoj vnútorného trhu alebo podporu záujmov občanov Únie. Z totožnosti týchto ustanovení vyplýva, že výklad týchto ustanovení smernice o povolení možno prebrať na ustanovenia smernice 97/13.
- 24 Svojimi otázkami, ktoré treba skúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 6 a 13 smernice o povolení majú vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby sa fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá prevádzkuje pylón a/alebo vysielač a prijímač mobilnej telefónnej siete, uložil poplatok, akým je poplatok v konaní vo veci samej.
- 25 Podľa článku 1 ods. 2 smernice o povolení sa táto smernica vzťahuje na povolenia na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb.
- 26 Táto smernica stanovuje nielen pravidlá týkajúce sa postupov udeľovania všeobecných povolení alebo práv na používanie rádiových frekvencií alebo čísel a obsahu uvedených povolení, ale aj pravidlá týkajúce sa povahy či dokonca rozsahu peňažných povinností súvisiacich s uvedenými postupmi, ktoré môžu členské štáty uložiť podnikom v oblasti služieb elektronickej komunikácie (pozri rozsudky Belgacom a Mobistar, C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149, bod 29, ako aj Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, bod 15).
- 27 Ako vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, členské štáty v rámci smernice o povolení nemôžu vyberať iné poplatky alebo úhrady za poskytovanie sietí a elektronických komunikačných služieb než tie, ktoré sú upravené v tejto smernici (rozsudok Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, bod 16; pozri v tomto zmysle tiež rozsudky Vodafone España a France Telecom España, C-55/11, C-57/11 a C-58/11, EU:C:2012:446, body 28 a 29, ako aj Belgacom a Mobistar, C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149, bod 30).
- 28 Z toho vyplýva, že na to, aby ustanovenia smernice o povolení boli uplatniteľné na taký poplatok, o aký ide vo veci samej, skutočnosť, z ktorej vyplýva vznik povinnosti zaplatiť tento poplatok, musí byť spojená s postupom vydávania všeobecného povolenia, ktoré zaručuje podľa článku 2 ods. 2 písm. a) smernice o povolení právo na poskytovanie elektronických komunikačných sietí alebo služieb (rozsudok Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, bod 17; pozri v tomto zmysle tiež rozsudky Fratelli De Pra a SAIV, C-416/14, EU:C:2015:617, bod 41; Komisia/Francúzsko, C-485/11, EU:C:2013:427, body 30, 31 a 34, ako aj Vodafone Malta a Mobisile Communications, C-71/12, EU:C:2013:431, body 24 a 25).

- 29 V tejto súvislosti Súdny dvor na jednej strane pripomína, že článok 6 smernice o povolení sa týka podmienok a osobitných povinností, ktoré môžu byť spojené so všeobecným povolením a s právami na používanie rádiových frekvencií alebo čísiel. Tento článok stanovuje, že všeobecné povolenie na poskytovanie elektronických komunikačných sietí alebo služieb a práva na používanie rádiových frekvencií a čísiel môžu podliehať len podmienkam uvedeným v častiach A, B a C prílohy tejto smernice (rozsudok Belgacom a Mobistar, C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149, bod 26).
- 30 Na druhej strane poznamenal, že článok 13 smernice o povolení neupravuje všetky poplatky, ktorým podlieha infraštruktúra umožňujúca poskytovať elektronické komunikačné siete a služby (rozsudky Belgacom a Mobistar, C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149, bod 34, ako aj Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, bod 18).
- 31 Tento článok sa totiž týka podrobností stanovenia poplatkov za práva na používanie rádiových frekvencií alebo čísiel alebo za práva na inštalovanie zariadení na verejnom alebo súkromnom majetku alebo pod ním (rozsudky Belgacom a Mobistar, C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149, bod 31, ako aj Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, bod 19).
- 32 V danom prípade z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že poplatok sporný v konaní vo veci samej „platí fyzická alebo právnická osoba, ktorá prevádzkuje pylón a/alebo vysielateľ a prijímač [mobilnej telefónnej] siete“.
- 33 Ako vyplýva z pripomienok predložených Súdnemu dvoru, skutočnosť z ktorej vyplýva vznik povinnosti zaplatiť tento poplatok, ktorý je povinná zaplatiť fyzická alebo právnická osoba, ktorá prevádzkuje pylón a/alebo vysielateľ a prijímač mobilnej telefónnej siete, bez ohľadu na to, či je držiteľom povolenia udeleného podľa smernice o povolení, sa nezdá byť spojená s postupom vydávania všeobecného povolenia, ktoré oprávňuje podniky poskytovať elektronické komunikačné siete alebo služby, ani spojená so všeobecným povolením v zmysle článku 6 ods. 1 smernice o povolení, čo však prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu.
- 34 Okrem toho podľa judikatúry Súdneho dvora pojmy „zariadenia“ a „inštalovanie“ použité v článku 13 smernice o povolení odkazujú na fyzickú infraštruktúru, ktorá umožňuje poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb, a na jej inštaláciu na dotknutom verejnom alebo súkromnom majetku (rozsudky Belgacom a Mobistar, C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149, bod 33, ako aj Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, bod 21).
- 35 Preto hoci poplatok, ktorého sa týka konanie vo veci samej, bol uložený fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá prevádzkuje pylón a/alebo vysielateľ a prijímač mobilnej telefónnej siete, ktoré predstavujú fyzickú infraštruktúru umožňujúcu poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb, nezdá sa, že uvedený poplatok má charakteristiky poplatku uloženého podnikom poskytujúcim elektronické komunikačné siete a služby za právo inštalovať zariadenia.
- 36 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na položené otázky odpovedať, že články 6 a 13 smernice o povolení sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby sa fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá prevádzkuje pylón a/alebo vysielateľ a prijímač mobilnej telefónnej siete, uložil poplatok, akým je poplatok v konaní vo veci samej.

O trovách

- 37 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Články 6 a 13 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES zo 7. marca 2002 o povolení na elektronické komunikačné sieťové systémy a služby (smernica o povolení) sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby sa fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá prevádzkuje pylón a/alebo vysielač a prijímač mobilnej telefónnej siete, uložil poplatok, akým je poplatok v konaní vo veci samej.

Podpisy